

**Budapest Főváros X. kerület
Kőbányai Önkormányzat
Alpolgármestere**

**Előterjesztés
a Képviselő-testület részére
a Szovjetunióba kényszermunkára hurcolt politikai rabok és kényszermunkások részére
emlékhely létesítéséről**

I. Tartalmi összefoglaló

A helyi nemzetiségi önkormányzatok kérelemmel fordultak a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzathoz (a továbbiakban: Önkormányzat), hogy a Szovjetunióba kényszermunkára hurcolt magyar áldozatok emlékére felállítandó emlékhely létrehozását anyagilag támogassa.

Az Országgyűlés november 25-ét a 41/2012. (V. 25.) OGY határozatával a Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapijává nyilvánította. A Parlament a központi államigazgatási szerveket, az oktatási intézményeket, az egyházakat, a civil szervezeteket, valamint a közzolgálati médiumokat és az önkormányzatokat is felkérte, hogy méltóképpen emlékezzenek meg a Szovjetunióba hurcoltakról.

A határozat arról a mintegy 800 ezer magyarról emlékezik meg, akiket 1944 őszétől hadifogolyként vagy internáltként a Szovjetunióba hurcoltak több éves kényszermunkára, illetve akiket a II. világháborút követően 5-25 évre száműztek a Gulag rabtelepeire a „magyar hatóságok hathatós közreműködésével, koholt vádak alapján”.

Az országgyűlési határozat tisztelettel adózik mindazok előtt, akik életüket adták a hazáért, magyarságukért, származásuk miatt, politikai, vallási meggyőződésükért, illetve akik emberi és polgári jogaiktól megfosztva idegen földön, hazájuktól több ezer kilométerre, embertelen, megalázó körülmények között fogságot szenvedve végeztek kényszermunkát.

A Kőbányán működő lengyel, német, örmény, roma és ruszin önkormányzatok Képviselő-testületei első alkalommal 2013. november 24-én a kerületünkben működő történelmi egyházak képviselőivel közösen – hagyományteremtő cézzal – kegyeleti kulturális rendezvény keretében emlékeztek meg az áldozatokról a Lengyel Perszonális Plébániatemplomban.

Az emlékműsor szervezése alkalmával felvetődött, hogy a Kőbányán működő nemzetiségi önkormányzatok nemcsak kulturális rendezvénnyel, hanem kegyeleti emlékhellyel is kívánják az áldozatoknak emléket állítani.

A későbbiekben, 2014. február 6-án a kőbányai nemzetiségi önkormányzatok vezetői egybehangzóan döntöttek arról, hogy Kőbányán egy emlékhely létrehozását kezdeményezik. A nemzetiségi önkormányzatok kérelmét az előterjesztés 2. melléklete, a részvételi nyilatkozatot a 3. melléklet tartalmazza.

A létesítendő emlékhely kifejezi a kőbányai emberek békevágát, és elítéli a háborúk embertelenségét.

A lehetséges helyszínekre az alábbi javaslatok érkeztek:

- 1) Kápolna tér a Conti Kápolna fája előtti üres betonfelületre állítva,
- 2) Rottenbiller park,
- 3) Kőrösi Csoma sétány Szent László tér felé eső végén a magas ágyás pereme,
- 4) Szent László tér – Állomás utca eleje magas ágyás pereme,
- 5) Kőrösi Csoma sétány – a CBA épületének a Kőrösi Csoma-szobor mögötti fala,
- 6) Kőbánya-alsó Vasútállomás fala.

Az emlékhely helyének kiválasztása a szakmai javaslatok alapján folyamatban van. A Kőrösi Csoma sétányon a CBA épületének a Kőrösi Csoma-szobor mögötti falát indokolja az, hogy ennek közelében a Korponai utca–Állomás utca sarkán működött a szovjet parancsnokság. A rabok és kényszermunkások elhurcolása ugyanakkor ténylegesen a Kőbánya-alsó Vasútállomásról történt, így ez a helyszín is megfelelő lehet az emlékhely kialakítására.

Az emlékhelyen egy gránittábla elhelyezését tervezzük, amelyen a tervezett felirat szövege: „A Szovjetunióba hurcolt kényszermunkások emlékére”.

Az előterjesztés 4. melléklete szerinti árajánlat szerint az emléktábla költsége bruttó 115 000 Ft. Ebből 55 000 Ft-ot a kilenc nemzetiségi önkormányzat egyenlő arányban viselne, 60 000 Ft terhelné az Önkormányzatot, ami a polgármester általános tartalékából biztosítható.

Az emlékhely avatására és felszentelésére 2014. szeptember hónapban kerülne sor.

II. Hatásvizsgálat

A döntéssel Kőbányán az első emlékhely kerül létrehozásra, ahol a Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabokra és kényszermunkásokra lehet emlékezni. Az emlékhely emberközelségbe hozza a XX. század diktatúráinak bűneit, lehetőséget teremt az érintett családtagoknak, a fiatal generációnak a megemlékezésre.

III. Végrehajtás feltételei

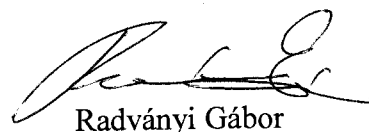
Az emlékhely létesítésének helyszínét a beérkezett szakmai javaslatok alapján indokolt kiválasztani, amire a polgármestert javasolom felkérni.

Az emléktábla elkészítési költségének az Önkormányzatot terhelő része a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 2/2014. (II. 20.) önkormányzati rendelet 12. melléklet 7. sorában (Polgármester általános tartaléka) rendelkezésre áll, amellyel a polgármester rendelkezik.

IV. Döntési javaslat

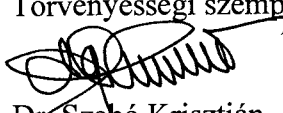
Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, 2014. június „16”

Radványi Gábor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2014. (VI. 26.) határozata

**a Szovjetunióba kényszermunkára hurcolt politikai rabok és kényszermunkások részére
emlékhely létesítéséről**

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete – a kőbányai nemzetiségi önkormányzatokkal közösen – emlékhelyet létesít a Szovjetunióba hurcolt kényszermunkások emlékére „A Szovjetunióba hurcolt kényszermunkások emlékére” felirattal ellátott emléktábla elhelyezésével.

2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az emlékhely helyszínét a beérkezett szakmai javaslatok alapján határozza meg, és gondoskodik az emléktábla elkészítéséről.

Határidő: 2014. augusztus 30.
Feladatkörében érintett: a kerületfejlesztési és külkapcsolati szakterületért felelős alpolgármester
a Humán Iroda vezetője
a Gazdasági és Pénzügyi Iroda vezetője

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat

Kovács Róbert Polgármester úr

részére

Helyben

Tárgy: kérelem

Tisztelt Polgármester Úr!

A helyi nemzetiségi önkormányzatok nevében azzal a kéréssel fordulunk Polgármester Úrhoz, hogy a hazánk és a Kárpát-medence területéről 1944 őszén és 1945 tavaszán a Szovjetunióba kényszermunkára hurcolt honfitársaink emlékét megörökítendő emléktábla felállítása összköltségének 50 %-hoz anyagilag hozzájárulni szíveskedjék.

A fenti időszakban közel 150 ezer magyar állampolgárt hurcoltak el, akiknek többsége soha nem tért vissza. Nem katonákról volt szó, hanem polgári személyekről, akiket a szovjet népgazdaság háborús kárainak felszámolására hurcoltak el, és leginkább a Donyec-medence bányáiban, vízierőművek építésére használtak fel.

Volt, akiket meghatározott időre, a legtöbbszörük azonban időhatár nélkül dolgoztatták, s az embertelen körülmények miatt rengetegen meghaltak. Mivel névsorok nem maradtak fenn, mind a magyar, mind a nemzetiségi áldozatok létszáma ismeretlen, így a leendő emléktáblán csak általánosságban szabad fogalmazni. A legfontosabb a megemlékezés, valamint az, hogy milyen intézmény és szervezetek állították. Ilyen az időpont is, mert valamikor – helyenként különböző időpontokban – 1944 őszétől kezdődött, de még 1945 tavaszán is történtek csoportos elhurcolások. (Ez nem azonos a kitelepítésekkel, mert az más folyamat volt.)

2014. február 6-án a Nemzetiségek és Civil Szervezetek Háza hivatalos irodájában a helyi bolgár, lengyel, roma és ruszin nemzetiségi önkormányzatok képviselői előre egyeztetett időpontban – Radványi Gábor alpolgármester úr jelenlétében – megbeszélést tartottak az 1944 novemberétől elhurcolt magyar honfitárs áldozatokra való méltó megemlékezés érdekében. A későbbiekben a többi önkormányzat vezetői egybehangzóan döntöttek arról, hogy Kőbányán egy emlékhely létrehozását kezdeményezik.

Javaslatunk a kivitelezésre:

Gránit emléktábla vésett betűkkel, a következő felirattal

„A Szovjetunióba hurcolt kényszermunkások emlékére”

Lehetséges helyszínek:

- 1) Kápolna tér a Conti Kápolna fái előtti üres betonfelületre állítva
- 2) Kőrösi Csoma sétány – a CBA épületének a Kőrösi Csoma Sándor-szobor mögötti falán
- 3) Rottenbiller park

Kérjük a Polgármester Úr, valamint a Tisztelt Képviselő-testület döntését, illetve határozatát az alternatívák közül való választásra.

A kiválasztásuk nyomán kérjük, hogy a költségek meghatározásához a már Önök előtt ismert helyi beszerzési lehetőségekre való tekintettel az emlékhely létesítésének árkalkulációját annak érdekében, hogy Önök és a résztvevő nemzetiségek azonos részarányban járulhassanak hozzá anyagilag. Történeti kutatások alapján a nemzetiségek közül elhurcoltak az összlétszám ¼-ét tették ki.

Mellékelten csatoljuk az egyes nemzetiségek elnökségének a létesítéshez való hozzájárulását.

Budapest, 2014. május 22.

Támogatásukat megköszönve, üdvözlettel:

NAGY ISTVÁN

Barna Gábor, a Kőbányai Bolgár Önkormányzat elnöke

Nagy István

Kollátosz Jorgosz, a Kőbányai Görög Önkormányzat elnöke

Kollátosz Jorgosz

Filipovics Máté, a Kőbányai Horvát Önkormányzat elnöke

Filipovics Máté

Danka Zoltán, a Kőbányai Lengyel Önkormányzat elnöke

Danka Zoltán

Inguszné dr. Barabás Rita, a Kőbányai Német Önkormányzat elnöke

Barabás Rita

Bacsa Gyula, a Kőbányai Örmény Önkormányzat elnöke

Bacsa Gyula

Fehér István, a Kőbányai Roma Önkormányzat elnöke

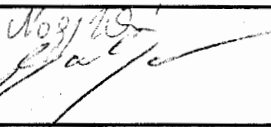

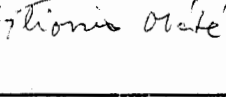
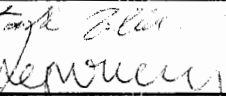
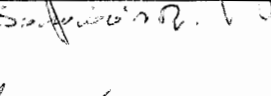
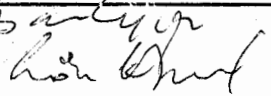
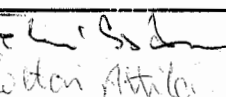
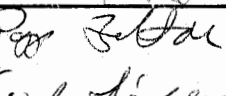
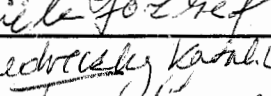
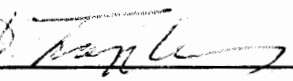
Fehér István

Papp Zoltán, a Kőbányai Román Önkormányzat elnöke

Papp Zoltán

Medveczky Katalin, a Kőbányai Ruszin Önkormányzat elnöke

Medveczky Katalin

Részvételi nyilatkozat emlékhely létrehozásában				
Nemzetiség	Egyetértés és csatlakozás		Költséghozzájárulás vállalása, összegszerűen	
	Elnök, elnökhelyettes	Aláírás	Elnök, elnökhelyettes	Aláírás
Bolgár	Nagy István, Barna Gábor			
Görög	Kollátosz Jorgosz, Endrész Dorothea			
Horvát	Filipovics Máté, Kricskovics Antal			
Lengyel	Danka Zoltán, dr. Kapronczay Károly			
Német	Inguszné dr. Barabás Rita Nyitrainé Molnár Gabriella			
Örmény	Bacsa Gyula, Lőrinczi Árpád			
Roma	Fehér István, Koltai Attila			
Román	Papp Zoltán, Füle József	 		
Ruszin	Medveczky Katalin, dr. Tranger Károly			

Jogáné Szabados Henrietta

Feladó: "Henrietta Jógáné Szabados" <szabados.heni@gmail.com>
Címzett: "Szabados Heni" <szabados_heni@kobanya.hu>
Elküldve: 2014. június 11. 15:52
Tárgy: Fwd: árajánlat

----- Továbbított levél -----

Feladó: **Auer-Kő Kft** <auer-ko@t-online.hu>
Dátum: 2014. június 11. 13:08
Tárgy: árajánlat
Címzett: szabados.heni@gmail.com

Tisztelt Radványi Gábor alpolgármester Úr!

Dávid Mária képviselő asszony kérésére küldeném a falra erősíthető sötétszürke gránittábla árajánlatát:

tábla mérete 120 X 40 cm 2 cm vtg.(anyaga :Néró Impala)	17.400Ft + Áfa
4 db bronz rozetta + csavar	6.000Ft + Áfa
45db homokfűjt romano típusú vésett nagybetű	27.000Ft + Áfa
62db homokfűjt románo típusú kisbetű	24.800Ft + Áfa
emléktábla falra történő helyezése 2.5méter magasságig	15.000Ft + Áfa

Nettó	90.200Ft
áfa	24.354Ft

Bruttó	114.554Ft
--------	-----------

Köszönettel: Kovács Péter
 AUER-KŐ KFT
 0630-9345-696